

MAHKEME KARARLARI

VAKIFLAR İLE İLGİLİ ASLİYE HUKUK MAHKEMELERİ VE YARGITAY KARARLARI

Derleyen : Dr. Ahmet İŞERİ

★ 1

Açıklamalar

(MK. m. 79/I, Tüzük m. 25/I-II).

Vakıf senedi, ... Noterliğince 5.2.1962 tarihinde resen düzenlenmiş ve vakıf ... Asliye Hukuk Mahkemesinin 16.3.1962 tarih, 1962/193 esas ve 1962/165 sayılı kararı ile sicile tescil edilmiştir.

Vakıf yönetim kurulu, 26.12.1970 tarihinde, vakıf senedinin aşağıdaki maddelerinin değiştirilmesini oybirliği ile kararlaştırmış ve bu husus ... Noterliğinin 26.12.1970 tarihli ve 31827 sayılı resen beyanamesi ile de tespit edilmiştir.

Eski Şekli

Madde 1 — Kuruluş ve Gaye : Gayrimenkullerin bütün gelirlerinden vergiler, idare, muhafaza gibi masraflar ayrıldıktan sonra geri kalan, halen İstanbul'da ... sefaret-i ittisalinde bulunan ... Kilisesinin hademeleri ve kilisede istihdam olunan kimselerin infak ve iaşesine veya bunların maaşlarına, kilise binasının onarımına bu konuda gerekli masraflara tahsis olunmuştur.

Yeni Şekli

Madde 1 — Gayesi : Vakfedilen gayrimenkul malların gelirlerinden tamir, bakım, idare masrafları ve kanunen ödenmesi gereken her türlü masraflar tenzil edildikten sonra geri kalan İstanbul'daki ... Kon-

soloshanesi ittisalindeki ... Kilisesinin onarımına, kilisede istihdam olunan kimselere yapılacak ödemelere, yardımlara ayrılacaktır.

Safi gelirden arta kalan kısma, vakfa yapılan yardımlar da katılarak elde edilecek meblâğı, fakirliği ve muhtaçlığı tespit edilen kimselere doğrudan doğruya yardımda bulunmak veya fakir ve muhtaçları koruyan umumî menfaatlere hadim kurumlara verilmek suretiyle yardım ve hayır işlerinde kullanılacaktır.

Eski Şekli

Madde 3 — İdare kurulu üyelerinden her biri istifa, ölüm veya medenî ehliyetini kaybetmek, özür-

süz olarak bir seneden fazla bir müddetle toplantılarda hazır bulunmamak veya İstanbul'dan ayrılmış olmak gibi sebeplere müsteniden idare kurulu üyelik sıfatının zevaline karar verebilir. İdare kurulu, haysiyet kırıcı bir suçla mahkûm olan, Tesisin maksat ve gayesine mugayir hareket ve faaliyette bulunan üyenin yazılı savunmasını aldıktan sonra üyelikten iskatına karar verebilir.

Üyeliği zeval bulan üye namzet gösterebilir. Üyelikten iskat halinde üyeler tesis eden tarafından gösterilir. Tesis eden imzası noterlikçe tasdikli bir beyanname ile vefatından önce namzet gösterebilir. Bu beyanname kapalı zarf içerisinde hıfz olunur. İdare kurulu gösterilen namzetlerden dilediğini seçmek hakkını haizdir. Üyeliğin boşalmasından itibaren bir ay zarfında namzet gösterilmediği takdirde idare heyeti resen seçer, üye seçiminde İstanbul'da mukim ... Başkan-konsolosunun da reyini alır.

Yeni Şekli

Madde 3 — İdare kurulu üyeliği iki yıldır. Süresi sona eren üye yeniden ve defaatle seçilebilir. İdare kurulu, üyelerinden herhangi birinin istifa, ölüm veya medeni ehliyetini kaybetmek, özürsüz olarak bir seneden fazla toplantılarda hazır bulunmamak, başkanın iki yazılı ihtarına rağmen haklı sebep göstermeden üç defa toplantı çağrısına icabet etmemek gibi sebeplere müsteniden, üyelik sıfatının zevaline karar verir. İdare kurulu, haysiyet kırıcı bir suçla mahkûm olan, vakfın gayesine mugayir harekette bulunan üyenin yazılı savunmasını aldıktan sonra, gerekirse şifahi izahat da alır ve eylemin subutu halinde üyelikten iskatına karar verir.

Eski Şekli

Madde 4 — İdare kurulu üyeleri aralarında bir başkan, başkan vekili, genel sekreter ve muhasip seçerler, intihap iki sene için yapılır. Tekrar seçilmek mümkündür. Tesisi, idare kurulu başkanı temsil eder. Başkanın başlıca vazifeleri şunlardır: İdare kurulunu dilediği tarihlerde toplantıya çağırarak, tesis konusu olan apartmanın dairelerini, müstemilâtını kiraya vermek, kiracılarla mukaveleler akit veya münakit mukaveleleri feshetmek, kira bedellerini tahsil etmek, tahliye davaları açmak, tahribatın tazmini, zarar ve ziyanın alınması gibi hususların muktezileri, icra daireleri nezdinde davacı veya diğer bir sıfatla tesisi kendisi ve bütün bunlar için başkalarını tevkil etmek, gelirden vergi vesaire mükellefiyetleri, bütün masrafları tasfiye etmek, gayrimenkullerin tamirlerini yaptırmaktır. Tesisin yazılı işleri Genel Sekreterin nezareti altındadır. Muhasip, üye hesap işlerine nezaret etmekle, hesap işlerini muntazam bulundurmakla görevlidir.

Yeni Şekli

Madde 4 — İdare kurulu üyeleri aralarından bir başkan, başkan vekili, genel sekreter ve muhasip seçerler. Seçilenlerin süresi iki yıldır. Tekrar ve defaatle seçilmeleri mümkündür. İdare kurulu üyeleri beş yedek üye seçerler. Asli üyelerden herhangi birinin, herhangi bir sebeple üyelikten ayrılması halinde idare kurulu yedek üyelerden, asli üyeyi oyçokluğu veya oybirliği ile seçer. İdare kurulu, yedek üyelerin her zaman beş kişi kalmasını temin etmekle mükelleftir. Bunun için yedeklerden asli üyeliğe seçilenlerin yerini doldurmak üzere yedek üye seçimi yapar.

İdare kurulu üyeliği fahridir. Ancak, idare kurulu gerekirse vakıf işlerinde çalışmak üzere bir veya birkaç şahsa görev verebilir.

Vakfı idare kurulu başkanı temsil eder. Başkanın başlıca görevleri şunlardır: Yönetim kurulu kararlarına uyararak, menkul, gayrimenkul almak, yönetim kurulunun münasip gördüğü şartlarla mukavele veya mukaveleler yapmak, bunları feshetmek, her ne sebeple olursa olsun idare kurulu fiilen veya hukuken görev yapamayacak durumla karşılaştığında beş yedek üyeyi göreve davet ederek böylece kurulan yeni idare kurulunun göreve başlamasını sağlamak, vakfı bilumum daire ve mahkemelerde temsil etmek üzere başkasını veya başkalarını tevkil etmek, bunları azletmek ve benzeri işleri ifa etmek.

Genel sekreter, idare kurulunun kayıtlarını tutmak ve muhaberatı yönetmekle mükelleftir.

Muhasip üye hesap işlerine nezaret eder, muhasebenin muntazam şekilde bulunmasını sağlar.

Eski Şekli

Madde 8 — İdare kurulunun kararları oybirliği ile veya oyçokluğu ile verilir. Ancak 10 uncu maddenin A, B, C ve D fıkralarında yazılı hususlar hakkında oybirliği şarttır. İdare kurulu kararları karar defterine yazılır başkan ve üyeler tarafından imzalanır.

Yeni Şekli

Madde 8 — İdare Kurulunun kararları oybirliği veya oyçokluğu ile verilir. İdare kurulu kararları karar defterine yazılır. Başkan ve hazır bulunan üyeler tarafından imzalanır.

Eski Şekli

Madde 10 — Tesisin en yüksek mercii idare kuruludur. Başlıca vazife ve selâhiyetleri şunlardır:

A — Tesisin faaliyeti iktizası ve tesisin gayesini ihlâl etmemek kaydıyla gayrimenkul üzerinde ipotek vazolunması ile mühim tamirler ve gayrimenkullerde yapılacak mühim değişiklikler hakkında karar vermek.

B — Tesisin 1 inci maddede yazılı gayesini sağlamak veya gelirini artırmak amacıyla gerekli tedbirleri ittihaz etmek, bu maksatla icabında gayrimenkulün paraya çevrilmesine, satış bedeli ile gayrimenkul veya gayrimenkuller iktisap veya inşasına karar vermek.

C — Üyeliğin zevaline veya üyelikten iskata karar vermek, üçüncü madde hükmü mahfuz kalmak kaydıyla üye seçmek.

Ç — İş bu tesise konu teşkil eden kilise, başka kilise ile birleştiği veya kilise tesis tarihinde bulunduğu mahalden başka mahalle nakledildiği takdirde tesisin devamına karar vermek.

D — Doğrudan doğruya tesisin feshine karar vermek.

Yeni Şekli

Madde 10 — İdare kurulunun görevleri: İdare kurulu genel olarak vakfın gayesine, menfaatlerine uygun hareket etmekle mükelleftir. Başlıca görevleri şunlardır:

a) Hibe, teberru ve vasiyet yolu ile verilen menkuller, nükut veya gayrimenkulleri kabul etmek. Menkuller veya gayrimenkulleri satın almak için karar vermek, Gayrimenkullerin esash surette tamiri veya tadili hususunda karar vermek, vakfın gayesi için gerekli ve

faydalı ise ipotek veya ipotekler vaz'ına karar vermek.

b) Vakfın gayesi için gerekli ve faydalı ise menkul ve gayrimenkullerin paraya çevrilmesine karar vermek, satış bedeli ile başka menkul veya gayrimenkul veya gayrimenkuller almak, yeni binalar yaptırmak, gayrimenkulleri kiraya vermek, her ne suretle olursa olsun idare kurulunun fiilen ve hukuken göreve devam etmesi imkânsızlığı karşısında beş yedek üyenin başkanlıkça davetlerini ve göreve başlamalarını sağlamak. Birinci maddede yazılı kilise gibi İstanbul'da başka bir protestan kilisesine yardımcı bulunmağa oybirliği ile karar vermek.

c) Beşte dört ekseriyetle vakfın gayesine uygun olmak şartıyla Türk Medeni Kanununun ve 903 sayılı Kanunun hükümleri dahilinde iş bu vakıf senedine ilâveler yapmağa, tadil etmeğe karar vermek.

d) Vakfın fesih (dağılma) ve tasfiyesine karar vermek.

Eski Şekli

Madde 11 — Her ne sebeple olursa olsun tesisin birinci maddede yazılı maksat ve gayesi zail olur yahut herhangi bir sebep ve surette tesis feshedilirse, tesise tahsis edilen gayrimenkul mülkiyetinin tamamı veya 10 uncu maddenin B fıkrası gereğince vaki değişiklikten meydana gelen bircümle emval ve nukut tesis edene, onun vefatı halinde ... Kız Lisesinin o tarihte ... tebaalı müdürüne külliye ve bütün hukukî neticeleri ile intikal edecektir. Her ne sebeple olursa olsun ... Kız Lisesinin ... tebaalı müdürüne intikali mümkün olmadığı surette tesis edenin

mirasçılarına külliye ve bütün hukukî neticeleriyle intikal edecektir. Tesis eden imzası noterlikçe musaddak bir beyanname ile tesisin zeval veya feshi halinde emval ve nukutun kime intikal edeceğini gösterebilir. Bu takdirde tesise tahsis olunan gayrimenkul veya gayrimenkuller veya onun yerine ikame edilen malların mülkiyeti, beyanname gösterilen şahsa külliye ve bütün hukukî neticeleriyle intikal eder.

Yeni Şekli

Madde 11 — Her ne sebeple olursa olsun vakfın gayesi zail olur, gayenin devamı kesinlikle imkânsızlaşırsa yahut herhangi bir sebeple vakıf feshedilirse zeval veya fesih tarihinde vakfa ait bütün menkul ve gayrimenkuller, bütün haklar ve alacaklar, vakıf idare kurulunun 4/5 oyçokluğu ile, vakfın gayesine uygun olarak vereceği kararda gösterilen Türkiye'de mukim hakiki veya hükmi şahıs veya şahıslara külliye ve bütün hukukî sonuçları ile intikal eder. İdare kurulu 4/5 oyçokluğu ile karara yaramazsa, vakfa ait bütün menkuller, gayrimenkuller, bütün haklar ve alacaklar vakfın başkanı, başkan vekili ve genel sekreterinden müteşekkil «Başkanlık Divanı»nın, vakfın gayesine uygun olarak oybirliği ile vereceği kararda gösterilen hakiki veya hükmi şahıs veya şahıslara külliye ve bütün hukukî sonuçları ile intikal eder.

Vakıflar Genel Müdürlüğünün, asliye mahkemesinin talebi üzerine verdiği 18.1.1971 tarihli 12-296 sayılı mütalâası :

«... Medenî Kanununun 903 sayılı Kanunla değiştirilen 79 uncu maddesine göre, vakfın idaresinin değiştirilmesi için, vakfın mallarının muhafaza veya gayesini devam ettirmek bakımından bu değişikliğe kesin ihtiyaç olması icab eder. Halbuki dava dilekçesinde, vakfın idaresinin ne sebeple değiştirilmesine ihtiyaç hissedildiği açıklanmamıştır. Vakfın mallarının muhafazası veya gayenin devam ettirilmesi bakımından, vakfın idare şeklinde değişiklik yapılmasına kesin ihtiyaç yoksa, böyle bir değişiklik yapılamaz. Vakfı idare eden şahısların sübjektif takdirlerine göre buna karar vermiş olmaları, vakfın idare şeklinin değiştirilmesi için kâfi değildir. Değişikliği icap ettiren zarureti ispat etmeleri icab eder.

Keza 80 inci maddeye göre de, vakfın gayesinin değiştirilmesi, vakfın asıl gayesinin mahiyet ve şumulünün vakfedenin arzuna açıktan açığa uymayacak şekilde değişmiş olması halinde mümkündür. Bu şartlar mevcut değilse, vakfın gayesinin değiştirilmesi de caiz olamaz.

Asıl vakıf senedi Genel Müdürlüğümüze gönderilmemiş olduğundan, değiştirilmek istenilen 1, 3, 4, 8, 10, ve 11 inci maddelerin eski metinleri bilinmediği cihetle şimdilik başka bir mütalâa serdine imkân bulunamamıştır.

Davacının talebinin Medenî Kanununun 903 sayılı kanunla değiştirilen 79 ve 80 inci maddelerine göre tetkik edilerek vakfın idare şeklinin ve gayesinin değiştirilmesi için kanunî bir sebep yoksa, reddi gerekeceği mütalâa olunmaktadır».

Asliye Hukuk Mahkemesinin 19.4.1971 Tarih, 971/188 Esas ve 971/305 Sayılı Kararı :

Gerekçe : 5.2.1962 tarih ve 3255 sayılı resen tanzim olunan senet, 2.3.1962 tarih ve 4427 sayılı resen beyan ile, 26.12.1970 tarihli resen tadil senedi muhtevalarına nazaran idarede bir değişiklik müşahade edilmemiştir. Tadil senedinden evvelki vakıf senedinin vakfın idaresine dair olan 2 nci maddesinde¹ değişiklik yapılmadığından vakfın uzvu ve idaresi eskiden olduğu gibi vakıf idare kuruluna bırakılmıştır.

(1) Madde 2 — Tesisin uzvu beş kişiden müteşekkil idare kuruludur. Tesisin idaresi idare kuruluna aittir.

İlk vakıf senedinde beş kişilik idare kurulunda üç yabancı tebaalı şahıs bulunurken, yabancı şahıslar ayrılarak idare kurulunda tamamen Türk vatandaşları görev almışlardır.

Gayeden bahseden maddeye yapılan ilâve de gayenin esasına bağlı mahiyette bulunduğu ve vakfedenin gayesinin esasına da uygun olduğu sonucuna varılmıştır. Kaldı ki, idarede ve gayede değişiklik mahiyetinde telâkki olsa dahi, bu değişikliklerin zaruri bulunduğu alaşılmaktadır. İlk vakıf senedinde yabancı tebaalı şahıslara tanınmış olan yetkiler de gayeyi ve belki de idareyi tehlikeye koyan mükellefiyet ve şartlar mahiyetinde sayılabilir. Bunların kaldırılması da uygun ve olumlu görülmüştür.

... Noterliğinden 27.3.1962 tarih ve 5528 sayı ile tasdikli vakıf karar defterinde yazılı 26.12.1970 tarihinde oybirliği ile verilen kararda gösterilen tadiller aynı gün idare kurulunun üyelerinin tamamının iştiraki ile ... Noterliğinin 31827 sayılı ve 26.12.1970 tarihli mübrez resen beyannamesi ile de tespit edilmiştir.

Karar : Yukarda izah edildiği veçhile ... vakıf senedinin 1, 3, 4, 8 ve 11 inci maddelerinin ve yine vakıf senedinin 1 inci maddesinden evvelki iki satırda «aşağıdaki şartlar dairesinde tahsis edilmek suretiyle ... Hayır İşleri Vakfı adında bir vakıf kurulmuştur» şeklinde TADİLİNE VE TESCİLİNE karar verildi.

Vakıflar Genel Müdürlüğünün Temyiz Sebepleri :

«... mahkemece vakıf senedinin 1, 3, 4, 8, 10 ve 11 inci maddelerinde yapılan değişikliğin tesciline karar verilmiş isede, kanaatimizce bu karar kanuna uygun değildir» denildikten sonra, vakıf senedinin birinci maddesinin değişiklikten önceki şekli ile değişiklikten sonraki şekli karşılaştırılarak, «Vakıf senedinin birinci maddesi değiştirilmekle, vakfın gayesinin kapsamı genişletilmiştir» sonucuna varılarak «Medenî Kanununun 903 sayılı Kanunla değiştirilen 80 inci maddesine göre, gayede değişikliğe karar verilebilmesi için, vakfın asıl gayesinin mahiyet ve şümulünün, vakfedenin arzusuna açıktan açığa uymayacak derecede değişmiş olması icab eder. Ortada böyle bir durum olmadığına göre, vakfedenin tayin ettiği gayenin değiştirilmesi kanunen caiz olamaz.» denilmiştir.

Diğer taraftan, «Vakıf senedinin 3, 4, 8, 10 ve 11 inci maddelerinde yapılan değişiklik de, vakfın idaresine taallük etmektedir. Medenî Kanununun 903 sayılı Kanunla değiştirilen 79 uncu maddesinde 'Vakfın mallarını muhafaza veya gayesini devam ettirmek için

kesin ihtiyaç bulunduğu halde yetkili asliye mahkemesi, idare uzvunun teklifi üzerine, teftiş makamının düşüncesini aldıktan sonra vakfın idare şeklini değiştirebilir' denilmektedir. —Şu halde vakfın idaresinde değişiklik yapılabilmesi için, mallarının muhafazası veya gayesinin devam ettirilmesi bakımından bu değişikliğe kesin ihtiyaç bulunması iktiza eder. —Kanunun tayin ettiği bu şartlar mevcut olmadığı halde, idarede değişiklik yapılması caiz olamaz. —Hal böyle iken, yapılan değişikliğin, gayede ve idarede değişikliği tazammun etmediğinden bahisle tescile karar verilmesi kanuna aykırıdır...».

Yargıtay Altıncı Hukuk Dairesinin 15.10.1971 tarih ve 4400 esas, 4292 sayılı kararı

Dava ... Vakfının vakıf senedinde yapılan değişikliklerin tescili isteminden ibarettir.

Mahkemece, istem gibi tescil yapılmasına karar verilmiş hükmün Vakıflar idaresi tarafından temyiz edilmiştir.

Medenî Kanununun değişen 79 uncu maddesinde vakfın mallarının muhafaza veya gayesini devam ettirmek için kesin ihtiyaç bulunduğu halde asliye mahkemesi idare uzvunun teklifi üzerine teftiş makamının yazılı düşüncesini aldıktan sonra vakfın idare şeklini değiştirir denilmektedir. Kanunda vakıfnamede bunun dışında bir değişiklik yapılacağı hakkında bir hüküm yoktur. Bu durumda idare şeklinin değiştirilmesinden gayri bir değişiklik tescili istenemez. İdare şeklinin değiştirilmesi için de yukarıda belirtilen kanun hükmüne göre kesin ihtiyaç bulunduğu subut bulması lâzımdır. Bu durumda idare şeklinin değiştirilmesi için kesin ihtiyaç bulunduğu dair ikame edilecek delillerin incelenmesi ve idare şeklinin değiştirilmesi istemi hakkında ona göre bir karar verilmesi ve bunun dışında kalan istemin reddine karar verilmesi gerekirken bundan zuhul olunması yolsuz olduğundan hükmün (BOZULMASINA), 15.10.1971 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

★ 2

Açıklamalar

(MK. m. 81/A I - II, Tüzük m. 30, 32, 33/I)

Vakfın ismi : Amerikan Bord Tesisi (Vakfı)

Vakıf senedi, İstanbul Beyoğlu Altıncı Noterliğince, 18 Ekim 1963 tarihinde 4525 yevmiye sayısı ile resen düzenlenmiş ve İstan-

bul Asliye Altıncı Hukuk Mahkemesinin 8 Mart 1964 tarihli ve 963/105 esas, 963/94 sayılı kararı ile sicile tescil edilmiştir.

Madde 1 — Vakfın gayesi : Amerikan Bord Heyetine bağlı Üsküdar Amerikan Kız Lisesi, İzmir Amerikan Kız Koleji, Talas Amerikan Erkek Orta Okulu, Tarsus Amerikan Koleji, Talas Amerikan Kliniği, Gaziantep Amerikan Hastanesi vesair Amerikan Bord Heyetinin kültürel sıhhat ve hayır işlerine her türlü yardımda bulunmak.

Madde 2 — Vakfın esas sermayesi ve malları : Vakfın ilk sermayesi vakfa..... terk ve tahsis olunan gayrimenkullerdir. Vakfın sermayesinden elde olunacak gelirler ile vakfa yapılan teberrular, hibeler ve ölüme bağlı tasarruflar yolu ile vakfa terk ve tevdi olunacak menkul, gayrimenkul, nükut ve satın alınacak biçümle mallar vakfın emvaline kayıt ve ithal olunur.

Madde 9 — Yönetim kurulunun vazifeleri : fıkra (e) : Lüzum halinde vakfın feshine karar vermek.

Madde 10/A — Vakfın feshi ve tasfiye : Her ne suretle olursa olsun vakfın feshi ve maksat veya gayesi zail olur, yahut her hangi bir sebeple vakıf feshedilirse zeval veya fesih tarihinde vakfa ait bütün menkul ve gayrimenkul mallar, bütün haklar ve alacaklar Türkiye'de Amerikan Bord Heyetinin veznedar ve umumi vekili olup Türkiye'de mukim Amerikan tebaalı şahsa veya *bu şahsın noter vasıtası ile resen beyanında göstereceği hakiki veya hükmî şahıs veya şahıslara külliyen ve bütün hukukî neticeleri ile intikal eder.*

Vakıf yönetim kurulu kararı : Vakfın gayesi gereği gibi gelişmemiş, gayenin tahakkuku imkânsız hale geldiğinden, 10 Aralık 1970 tarihinde vakfın dağılmasına ve emvalin Sağlık ve Eğitim Vakfı'na devir ve intikali suretiyle tasfiyesine oybirliği ile karar vermiştir.

Bunun üzerine, vakıf senedinin 10/A maddesindeki işlem, İstanbul Birinci Noterliğince 10.12.1970 tarihli ve 8472 sayılı resen düzenlenen zabıt ile gerçekleştirilmiştir.

Bundan sonra Vakıf Yönetim Kurulu Başkanı, vakfın dağıldığının sicile tescili için asliye mahkemesine başvurmuş, mahkeme Vakıflar Genel Müdürlüğünün de yazılı düşüncesini alarak vakfın dağıldığına ve durumun sicile tesciline karar vermiştir.

İstanbul Asliye Onyedinci Hukuk Mahkemesinin 15.4.1971 tarih ve 970/992 esas, 971/298 sayılı kararı :

Gerekçe: Mübrez vesikalara nazaran Amerikan Bord Vakfı kurulduğundan beri gelişmemiş, kuruluşta tahsis edilmiş mallardan gayri bir mallara sahip olmadığı gibi, bunlarla gayesinin tahakkuku sağlanmamıştır. Defter kayıtları dahi gayenin tahakkukunda imkânsızlığı göstermektedir. İstanbul Birinci Noterliğinin 8472 sayılı ve 10.12.1970 tarihli resen tanzim olunan «zabıt ve vekâletname»de yazılı olduğu üzere idare kurulu vakfın dağılmasına, vakıf mallarının *Sağlık ve Eğitim Vakfı*'na devir ve intikaline oybirliği ile karar vermiştir.

Vakıf senedinin 10/A fıkrası gereğince fesih ve tasfiyede vakıf mallarının intikaline dair hüküm mevcut olup, vakıf mallarının bu hüküm mucibince Amerikan Bord Heyeti Umumi Vekilinin gösterdiği «Sağlık ve Eğitim Vakfı»na devir ve intikali gerekli bulunmuştur.

Üsküdar tapu sicili muhafızlığına yazılan tezkereye verilen 30.3.1971 tarihli yazıda Sağlık ve Eğitim Vakfı'na devir ve intikal konusu olan gayrimenkullerin halen Amerikan Bord Vakfı uhdesinde kayıtlı bulunduğu ve ilişkisi olmadığı anlaşılmaktadır.

Vakıflar Tüzüğü'nün 30 ve 33/I maddesi ile vakıf senedinin 9 ve 10 uncu maddeleri yekdiğerini teyit etmekte ve yönetim kurulu bu intikale ve tescile görevli ve yetkili bulunmaktadır.

Karar: Amerikan Bord Tesisi (Vakfının) dağılmasının tesciline,... gayrimenkullerin Sağlık ve Eğitim Vakfı'na devir ve intikaline, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün cevabi yazısı gereğince vakfın nihayete ermesi keyfiyeti merkezî sicile kaydedilmek üzere Tüzüğü'nün 32 nci maddesi mucibince Vakıflar Genel Müdürlüğüne bildirilmesine karar verildi.

★ 3

(MK. m. 81/A I - II, Tüzük m. 30, 32, 33/I)

...Asliye Hukuk Mahkemesinin 4.6.1971 T. ve E. 1971/59, K. 1971/419 sayılı kararı.

Talebin mevzuu: Talep eden vekili tarafından verilen 18.1.1971 tarihli dilekçe ile, 6.5.1959 tarihinde ...Emeklilik Sandığı adı altında bir tesis kurduklarını, ...Asliye Birinci Hukuk Mahkemesince de siciline tescil ettirdiklerini izah ile, 228 sayılı Kanunla, bu Ka-

nunun hükümlerine göre de emekli olmadan şirketten ayrılıp başka müesseselere geçen memurların hizmetlerinin birleştirilmesi imkânı olduğunu, başka müesseseden emeklilik hakkını kazanan memura bağlanacak emekli aylığının evvelce şirkette geçmiş hizmetleri nispetinde sandıktan tahsil edilmesi gibi hükümler karşısında sandık idare heyetince yaptırılan tetkikler neticelerinde son kanunlarda yapılan değişikliklerin sandığın malî imkânları ile karşılanması mümkün olmayacağı, 1214 sayılı Kanuna göre şirketten ayrılan ve ayrılacak olan bir çok memurun başka müesseselerde ilerde iktisap edecekleri emeklilik haklarının önceden görülmesi imkânsız nispet ve miktarlarda sandığa tahmili gibi aktüarya hesaplarını alt üst edecek sonuçlar doğuracağı ve 126 yerin ve şirketin vereceği primlerle karşılanamayacağı, memurların sosyal güvenliklerini devamlı olarak temin edemeyeceğinden, gayesinin tahakkuku imkânsız hale geldiği neticesine vardıklarını beyanla, Sosyal Sigortalar Kurumuna bağlanmalarının sağlanması için sandığın feshine karar verdiklerini izahla, sandık idaresinin sandığın feshi hakkındaki kararının mahkemece siciline tesciline karar verilmesini istemiştir.

Vakıflar Genel Müdürlüğüne dosya gönderilerek, bu husustaki mütalâalarının bildirilmesi istenmiş, Vakıflar Genel Müdürlüğü, 8.5.1971 tarih ve 12-575 Hukuk Müşavirliği sayılı yazılıyla, vakfın durumunun ya mahkemece mütehasıs bilirkişilere tetkik ettirilmesi veya Bakanlıklarca yapılacak tetkikler sonuna kadar intizar edilmesinin uygun olacağı bildirilmiştir.

Mahkememizce, dosya üç kişilik bir bilirkişi heyetine tetkik ettirilerek, 4.6.1971 tarihinde mahkememize tevdi edilen raporda, yapılan aktüaryal hesaplara göre, ...sandığın, mensuplarına taahhütlerini ifa edemeyecek durumu girmiş olduğu ve 1970 yılı bilânçosunu asgari 16.151.364 Türk Liralık bir açıkla kapamış vaziyette olduğu, bu durumda sandığın feshinin yerinde olacağı bildirilmiştir.

Gerekçe ve karar: Mahkememize yapılan talep ve Vakıflar Genel Müdürlüğünün mütalâası üzerine bilirkişilerce yaptırılan tetkikat sonunda sandığın zararla kapandığı ve vakıf olarak bir fayda sağlayamayacağı anlaşıldığından, gayesinin tahakkuku imkânsız hale gelen ve İstanbul Asliye... Hukuk mahkemesinin.... kararı ile mahkeme siciline tescil edilmiş bulunan tesisin feshinin tesciline, kararın bir suretinin Vakıflar Genel Müdürlüğüne bildirilmesine... Yargıtay yolu açık olmak üzere evrak üzerinde karar verildi.